

Sivistystoimen talouden toteutuminen tammi-kesäkuu 2021

Sivla 26.08.2021 § 102
107/02.02.02/2021

Valmistelijat: sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen puh 0400 542 062,
taloussihteeri Anita Lahtinen 040 847 1070

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti (Khall 14.12.2020 § 327) lautakuntien tulee seurata toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä tunnuslukujen toteutumista neljännesvuosittain talousarviovuoden aikana. Vertailu suoritetaan talousarvion tulosalueen tavoitteisiin ja suoritteisiin nähden.

Toteumavertailun lukuihin sisältyvät tulot ja menot kesäkuun lopun tilanteessa. Tasaisen kertymän mukaan toteuma kesäkuun lopussa voi olla enintään noin 50 %. Todellisuudessa toteumaprosentti tulee olla jonkin verran alle tasaisen kertymän, koska sivistystoimiala toimii pääsääntöisesti lukuvuosiperusteisesti ja sekä menot- että tulot kertyvät epätasaisesti vuoden aikana. Myös lomarahojen maksu heinäkuun palkanmaksun yhteydessä muuttaa tasaisen kertymän prosenttia.

Toimintatuotot kirjanpitolistan mukaan koko toimialan osalta ovat kesäkuu lopussa 63,70 %, toimintakulut 46,43 % ja toimintakate 44,77%. Raportti talouden toteumasta on otettu 11.08.2020.

Asiaa on käsitelty esityslistan liitteenä olevassa kirjallisessa raportissa tavoitteiden toteutuman arvioinnissa eri tulosalueiden kohdalla. Elämänlaatu palveluiden osalta toiminnan toteutumista on kerrottu tulosityksiköittäin.

Tavoitteiden sanallisesta arvioinnista käy ilmi, että toiminta on ollut tavoitteiden suuntaista. Pääosa asetetuista tavoitteista tullaan saavuttamaan.

Sanallisessa raportissa on kaupunginhallituksen ohjeiden mukaisesti käsitelty myös riskiarviointia talousarviovuoden kuuden ensimmäisen kuukauden osalta.

Sivistystoimialan riskien kokonaisarviointi, tulosalueiden arviointi ml. elämänlaatu palvelujen yksikkötasoinen arviointi on esityslistan liitteenä. Niissä on arvioitu riskien toteutumista ja tehtyjä hallintatoimenpiteitä. Toimialatasoinen arviointi siirtyy kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Koko sivistystoimiala

SIVISTYSTOIMI	Talousarvio 2021	Tot 6 / 2021	Tot 6 / 2020	Tot %	Vertailu ed. vuosi
Tuotot	3 347 810	2 132 586	1 705 524	63,70	25,04
Kulut	-38 199 690	-17 735 447	-17 001 208	46,43	4,32
Toimintakate	-34 851 880	-15 602 861	-15 295 684	44,77	2,01
Poistot	-253 490	-126 745	-126 745	50,00	0,00
Tilikauden tulos	-35 105 370	-15 729 606	-15 422 429	44,81	1,99

Toimialan talouden toteuma on pääosin hallittua.

Koronapandemia on edelleen vaikuttanut merkittävästi toimialan palveluihin. Viranomaissuositusten- ja ohjauksen muuttuminen useaan otteeseen muutaman päivän sisällä on vaikeuttanut palvelutoiminnan suunnittelua ja johtamista. Kuormitustekijöitä on tästä johtuen ollut runsaasti. Tästä huolimatta on tavoitteiden mukaisia kehittämis- ja muita toimia pystytty edistämään. Osa siirtyy syyskaudelle 2021.

Yksityiskohtaisempi selvitys toiminnasta sanallisessa osassa

Hallinto

Sivistystoimen hallinto	Talousarvio 2021	Tot 6 / 2021	Tot 6 / 2020	Tot %	Vertailu ed. vuosi
Tuotot	440	120	120	27,27	0,00
Kulut	-257 990	-110 361	-119 478	42,78	-7,63
Toimintakate	-257 550	-110 241	-119 358	42,80	-7,64
Poistot					
Tilikauden tulos	-257 550	-110 241	-119 358	42,80	-7,64

Talous on toteutunut kuuden ensimmäisen kuukauden osalta suunnitellusti. Yksityiskohtaisempi selvitys toiminnasta sanallisessa osassa

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus	Talousarvio 2021	Tot 6 / 2021	Tot 6 / 2020	Tot %	Vertailu ed. vuosi
Tuotot	925 440	767 897	594 432	82,98	29,18
Kulut	-10 979 100	-5 005 306	-4 999 374	45,59	0,12
Toimintakate	-10 053 660	-4 237 409	-4 404 942	42,15	-3,80
Poistot	-14 110	-7 055	-7 055	50,00	0,00
Tilikauden tulos	-10 067 770	-4 244 464	-4 411 997	42,16	-3,80

Varhaiskasvatuksen puolivuotiskausi on toteutunut odotusten mukaisesti. Varhaiskasvatukseen saatu valtion erityisavustus nostaa tuloja. Henkilöstökulut ovat toteutuneet arvioidusti. Varhaiskasvatuksen toiminta on pysynyt ennallaan Covid-19 pandemian aikana. Lapset ovat osallistuneet normaalisti varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat kertyneet ennakoidusti painottuen vuoden alkupuoliskolle. Lapsimäärässä tapahtuvat muutokset ja 1.8.2021

voimaantuleva asiakasmaksulain muutoksen arvioidaan vähentävän asiakasmaksujen kertymä syksyllä 2021.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutosten vaikutuksia voidaan arvioida vasta, kun ensimmäinen laskutus syksyn osalta on tehty. Sivistyslautakunnan 26.8.2021 käsittelyssä olevaa Koronavaikutusten lieventämiseen on haettu varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen avustusta, joka on suuruudeltaan enemmän kuin, mitä talousarvioon on arvioitu. Vasta avustuspäätöksen jälkeen vaikutuksia on mahdollista arvioida. Avustushakemus on käsittelyssä sivistyslautakunnan 26.8.2021 kokouksessa.

Yksityiskohtaisempi selvitys toiminnasta sanallisessa osassa.

Perusopetus

Perusopetus	Talousarvio 2021	Tot 6 / 2021	Tot 6 / 2020	Tot %	Vertailu ed. vuosi
Tuotot	1 542 660	1 114 489	855 139	72,24	30,33
Kulut	-21 054 640	-10 028 033	-9 241 328	47,63	8,51
Toimintakate	-19 511 980	-8 913 544	-8 386 188	45,68	6,29
Poistot	-214 730	-107 365	-107 365	50,00	0,00
Tilikauden tulos	-19 726 710	-9 020 909	-8 493 553	45,73	6,21

Perusopetukset talous on toteutunut vuoden 2021 ensimmäisen puolen vuoden aikana suunnitellusti. Tuotoissa näkyy hankkeiden jaksottuminen vuodesta 2020 vuodelle 2021 eli vuonna 2020 saatuja isoja avustuksia on jakautunut vuodelle 2021.

Maaliskuun etäopetusjakso vähensi kouluruoka- ja koulukuljetuskustannuksia. Palkkakustannukset ovat toteutuneet arvioidusti.

Koronavaikutusten lieventämiseen on haettu varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen avustusta, joka on suuruudeltaan enemmän kuin, mitä talousarvioon on arvioitu. Vasta avustuspäätöksen jälkeen vaikutuksia on mahdollista arvioida. Avustushakemus on käsittelyssä sivistyslautakunnan 26.8.2021 kokouksessa.

Sivistyslautakunnan 26.8.2021 käsittelyssä olevaa oppilashuollon kehittämishanketta ei ole huomioitu talousarviossa. Vasta avustuspäätöksen jälkeen vaikutuksia on mahdollista arvioida.

Yksityiskohtaisempi selvitys toiminnasta sanallisessa osassa.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutus	Talousarvio 2021	Tot 6 / 2021	Tot 6 / 2020	Tot %	Vertailu ed. vuosi
Tuotot	42 900	59 791	31 553	139,37	89,50
Kulut	-1 982 470	-900 195	-874 881	45,41	2,89
Toimintakate	-1 939 570	-840 404	-843 328	43,33	-0,35
Poistot	-1 310	-655	-655	50,00	0,00

Tilikauden tulos	-1 940 880	-841 059	-843 983	43,33	-0,35
------------------	------------	----------	----------	-------	-------

Lukiokoulutuksessa talousarvio on toteutunut suunnitellusti. Tuotot ovat hiukan ylittyneet, koska talousarvioita laadittaessa kaikkien hankkeiden tulot eivät olleet tiedossa. Menot toteutuneet suunnitellusti.

Yksityiskohtaisempi selvitys toiminnasta sanallisessa osassa.

Elämänlaatu palvelut

Elämänlaatu palvelut	Talousarvio 2021	Tot 6 / 2021	Tot 6 / 2020	Tot %	Vertailu ed. vuosi
Tuotot	836 370	190 289	224 280	22,75	-15,16
Kulut	-3 925 490	-1 691 552	-1 766 148	43,09	-4,22
Toimintakate	-3 089 120	-1 501 263	-1 541 868	48,60	-2,63
Poistot	-23 340	-11 670	-11 670	50,00	0,00
Tilikauden tulos	-3 112 460	-1 512 933	-1 553 538	48,61	-2,61

Elämänlaatu palveluihin koronapandemian rajoitustoimilla on ollut laajat vaikutukset. Rajoitustoimien muutoksia on tapahtunut lähes viikoittain. Se on vaatinut jatkuvaa seurantaa, pitkämielisyyttä ja muuntautumiskykyäkin. Palvelutoiminnan supistuksilla ja sulkemisilla arvioidaan olevan heikentävät vaikutukset jämsäläisten kokemaan henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin. Kysymys ei ole pelkästään kaupungin tuottamista palveluista vaan rajoitustoimien vaikutuksista kolmannen sektorin toimintaan. On hyvä muistaa, – ja tähän myös pysähtyä - että yksinäisyyttä kokeville elämänlaatu palvelut ja kolmas sektori ovat väyliä sosiaaliseen kanssakäymiseen.

Elämänlaatu palveluissa on menoilyksiä noin 50 000 € mm. ensilumenlatu-avustuksesta ja luontaisen poistuman hyödyntämisestä johtuvista tehtäväjärjestelyistä ja tehtäväkohtaisten palkkojen muutoksesta johtuen. Uimahallin tulotavoitteesta arvioidaan jäätävän 180 000 euroa. Tulopohjan pettäminen johtuu koronapandemian rajoitustoimien vaikutuksista / aukiolo ja asiakasryhmät. Nämä tulee huomioida lisätalousarvioesityksessä.

Musiikkiopiston ensimmäinen puoli vuotta toteutui pääosin suunnitellusti. Opetus toteutettiin vallitsevat viranomaisohjeet ja rajoitukset huomioiden etä- tai lähiopetuksena ja katkoksia opetuksessa ei ole ollut.

Kirjaston talous on kokonaisuutena toteutunut kuuden ensimmäisen kuukauden osalta ennakoidusti. Palkkamenoissa tulee toteutumaan ylitystä eläköitymisen aiheuttamien tehtävämuutosten ja sitä seuranneiden tehtäväkohtaisten palkkojen muutosten johdosta.

Kulttuurissa koronan vaikutukset näkyvät selvästi edelleen. Toimintakatteen toteutumaprosentti on 23,16 % eikä talous ole kulujen osalta toteutunut suunnitellusti.

Liikuntapalvelujen kulujen toteumaprosentti on lähes tasaisen kertymän mukainen, mikä johtuu isojen avustuksien myöntämisen painottumisesta alkuvuoteen. Liikuntapalvelujen avustuksissa näkyy Himosvuoren latuosuuskunnan syksyn 2021 ensilumenladun toteuttamista varten tarvittavan lumen säilömiseen myönnetty kaupunginhallituksen päättämä 40 000 euron avustus. Tähän ei oltu talousarviossa varauduttu. Uimahallin tulot eivät ole toteutuneet, eivätkä toteudu, suunnitellusti uimahallin rajoitetun avoinna olon vuoksi.

Nuorisopalvelujen toimintakatteen toteumaprosentti on 31,79% eikä toiminta ja talous ole toteutunut suunnitellusti. Toimintaa ja tapahtumia ei ole voitu järjestää alkuvuoden aikana suunnitellusti. Henkilöstökulujen pientä toteumaprosenttia selittää Nuorten rinnalla koulussa –hankkeen toteutuminen suunniteltu pienempänä.

Yksityiskohtaisempi selvitys toiminnasta sanallisessa osassa.

Taloussihteeri Anita Lahtinen selvitti asiaa kokouksessa ja opasti lautakuntaa asiassa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Kaupunginhallitus 14.12.2020 § 327 / Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy talouden ja tavoitteiden toteuman ja riskien arvioinnin kesäkuun lopun tilanteessa 2021 ja esittää sitä edelleen kaupunginhallitukselle hyväksymistä varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.